

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2023

Inhoud

Jaarverslag	Blz.
1. Bestuursverslag 2023	3
Jaarrekening	
2. Balans	9
3. Staat van baten en lasten	10
4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	11
5. Toelichting balans	12
6. Toelichting en specificatie(s) bij baten en lasten	13
Overige gegevens	16
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	17

1. Bestuursverslag 2023

Nederland is één van de meest gedigitaliseerde landen van de wereld en IT zit inmiddels in de haarvaten van bedrijfsprocessen. Organisaties kunnen bijna geen dag meer zonder IT. Met de komst van DORA en NIS2 zijn inmiddels ook bestuursorganen aansprakelijk als er inbreuk op deze respectievelijk wet en richtlijn. IT staat hiermee ook op de agenda van bestuurders, commissarissen en toezichthouders. Voor NOREA gaan we een tijd tegemoet om aan deze belangstelling voor IT-Invulling te geven dat mogelijk invloed heeft op het aantal post-masterstudenten dat omhoog zou moeten. Aangezien IT niet bij de landsgrenzen stopt zou NOREA naast meer politieke invloed in Nederland ook de focus meer naar Europa moeten richten. Onderstaand volgt een overzicht van activiteiten die we in 2023 hebben uitgevoerd en die naar onzes inziens een stevige basis zijn voor 2024 en verder.

Analyse resultaten 2023

Het boekjaar 2023 sluit met een positief resultaat van € 181.732 hetgeen vergeleken met het begrote tekort van € 49.300 en verschil van € 231.032 oplevert. Hiervoor zijn de belangrijkste verklaringen (afgerond):

- Minder bijeenkomsten en cursussen
Enerzijds levert dat € 79.000 minder baten op. Anderzijds zijn de lasten van deze post ruim € 59.000 lager. Per saldo levert dat een 'minpost' van € 20.000 op;
- Vanwege de aard van de Kwaliteitsonderzoeken (veelal kleine entiteiten) zijn de baten € 29.000 lager, terwijl de lasten van de onderzoeken € 26.000 lager uitpakten. Per saldo levert dat een 'minpost' van € 3.000 op;
- De PR kosten zijn € 68.000 lager dan begroot en vormen een belangrijke verklaring voor het verschil tussen begroting en realisatie;
- Hetzelfde geldt voor de kosten van vaktechnische ontwikkeling, waaraan € 46.000 minder is besteed dan begroot;
- Bij de Belastingdienst is een BTW-suppletieverzoek over 2023 en voorafgaande jaren ingediend. Dit heeft erin geresulteerd dat de Belastingdienst een BTW-correctie over de jaren 2018 t/m 2023 doorgevoerd heeft, die in 2023 tot uiting komt en een 'pluspost' van € 75.000 oplevert;
- Het restant van het verschil tussen begroting wordt verklaard door lagere kosten (Bestuur en overige organen, Bureau- en bedrijfskosten en Overige lasten: totaal € 53.000) en hogere Overige baten (€ 6.000).

Resultaatbestemming

Van het exploitatieresultaat wordt € 10.000, - toegevoegd aan de reservering voor het NOREA-lustrum dat wordt gevierd in 2027. In voorgaande jaren is door het Bestuur besloten om ter financiering van het terugkerende lustrumfeest deze jaarlijkse dotatie te doen. Het overige resultaat zal worden toegevoegd aan de algemene reserve omdat het bestuur als uitgangspunt hanteert dat -naast een gezonde reservepositie- ook de verplichtingen in verband met personele dienstverlening en ondersteuning door NBA uit de reserve(s) gedekt moeten kunnen worden. De opzegtermijn van het dienstverleningscontract met het NBA (bureau- en bedrijfskosten) is 6 maanden. Dat impliceert een verplichting van tenminste € 275.000, -.

Missie en doelstelling NOREA

De vereniging Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors (NOREA) is statutair gevestigd te Hoofddorp en beheert het register van gekwalificeerde IT-auditors (RE = 'register EDP-auditor'). Dit register geeft aan opdrachtgevers en derden de mogelijkheid om vast te stellen of iemand op grond van zijn opleiding en ervaring heeft voldaan aan de eisen die door de beroepsorganisatie worden gesteld.

Daarnaast heeft de beroepsorganisatie de volgende doelstellingen:

- Bevorderen van de kwaliteit van de beroepsbeoefening;
- Het bevorderen van de ontwikkeling van het vakgebied;
- Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de leden;
- Profileren van de RE-beroepskwalificatie en 'DNA' t.b.v. het maatschappelijk verkeer.

Verhuizing van Amsterdam naar Hoofddorp

NOREA en NBA zijn in juni 2023 verhuisd van Amsterdam naar kantoorgebouw Pharos in Hoofddorp, naast het NS-station. Het nieuwe adres aldaar is: Mercuriusplein 3, 2132 HA Hoofddorp. Postbus 242, 2130 AE Hoofddorp. Op de nieuwe locatie zijn ook weer de gebruikelijke faciliteiten en voorzieningen voor vergaderingen van commissies en werkgroepen en bijeenkomsten of cursussen.

Activiteiten in 2023

2023 stond in het teken van de presentatie van het NOREA-Manifest waarmee de aanbevelingen 'Voor een digitaal weerbare samenleving' n.a.v. het Lustrum-Congrestival 2022 zijn aangeboden aan Staatssecretaris Digitalisering, Alexandra van Huffelen en aan Nicole Stolk, directielid van de Nederlandsche Bank. Deze aanbevelingen (met toelichting en onderbouwing) zijn:

- Positioneer digitale weerbaarheid als een zaak voor iedereen in de organisatie. (Cyber)security is geen afdeling maar is van iedereen, van bestuurders tot operationeel medewerkers.
- Breng de digitale samenwerking binnen ketens en sectoren naar een hoger niveau. Deze samenwerking gaat over kennisuitwisseling, gezamenlijk testen, een collectief zicht op dreigingen, uitwisseling van waarschuwingen en leren van elkaars aanpak. Dit is organisatie-overstijgend en juist daarom kunnen toezichhouders en regelgevers hier het initiatief nemen.
- Breng het vakmanschap van IT-professionals omhoog. Geef het thema beheersing van IT al een plek op de basisschool, en zet in op normering van opleiding, kennis en ervaring van IT-professionals.
- Leg externe verantwoording af over de IT-beheersing binnen een organisatie en geef daarmee een impuls aan deze verantwoordelijkheid. Daarom publiceert NOREA het consultatiedocument van een verslaggevingsstandaard voor IT-beheersing.

Deze consultatie heeft t/m november 2023 plaatsgevonden en naar aanleiding daarvan zal een definitieve versie van deze verslaggevingsstandaard worden gepubliceerd en gebruikt ten behoeve van de eerste pilots.

Ook zijn presentaties en trainingen gegeven ten behoeve van bestuurders en commissarissen. Presentaties o.a. bij VNO/NCW en trainingen IT-beheersing bij Nyenrode Business University, Tias Business University en UMIO-Maastricht. Op grond van de vernieuwde Corporate Governance Code, DORA en NIS2 moeten zij zich nadrukkelijker verantwoorden voor digitalisering en duurzaamheid, waartoe het NOREA-Reporting Initiative aanknopingspunten biedt.

In de periode waarin het Manifest en de het consultatiedocument van het NOREA-Reporting Initiative werden gepresenteerd, zijn opnieuw de radiospotjes in het kader van de NOREA-publiciteitscampagne 'Fijn om Zeker te zijn' gedurende enkele maanden uitgezonden op Business News Radio (BNR).

Het [NOREA-voorjaarsymposium](#), op 10 mei 2023, stond in het teken van het Manifest en NOREA Reporting Initiative. Het symposium vond plaats bij NOREA/NBA te Amsterdam maar was ook digitaal te volgen. In totaal waren er ca. 250 deelnemers.

Door de Kennisgroep Betalingsverkeer is op 26 oktober een Roundtable georganiseerd over de Digital Operations Resilience Act (DORA) en de impact daarvan voor IT-Auditors. Victoria van der Mark en

Sean Weggelaar (Autoriteit Financiële Markten) en Otto Hulst en Sjoerd Kuipers (Pensioenfederatie) gaven een impressie van de voorbereidingen die worden getroffen en de aandachtspunten die ze hebben onderkend.

Op 16 november 2023 vond het Riskevent '23 plaats, georganiseerd door ISACA i.s.m. NOREA, PVB en IIA in het Spant te Bussum onder de titel 'Hey, ChatGPT: can i trust you?'. Door de Kennisgroep Algorithm Assurance werd een key-note presentatie over Ethical Elegance' gehouden door Mona de Boer en een parallelsessie over IA Democratization door Frank van Praat.

Eind 2023 heeft het College Beroepsreglementering van NBA een project goedgekeurd om accountants van een handreiking te voorzien om in het kader van de jaarrekeningcontrole meer de continuïteit van de geautomatiseerde omgeving in de controle te betrekking (e.e.a. n.a.v. art 393.4 BW2). De NOREA-werkgroep IT & Financial Audit zal input leveren aan deze NBA-handreiking.

Eind 2023 is een nieuwe NOREA-taskforce gestart met als onderwerp softcontrols binnen een IT-organisatie, als onderdeel van een IT-audit.

Nieuwe publicaties

In samenwerking met de Kennisgroep Cybersecurity zijn in 2023 twee nieuwe publicaties gepresenteerd:

- Een handreiking Maturity Framework voor Security Operation Centers (SOC-MF)
- Een Studierapport Ransomware, dat werd gepresenteerd en toegelicht tijdens een NOREA/ISACA Roundtable op 14 juni 2023 bij Schuberg Philis te Schiphol Rijk.

Door een gezamenlijke NOREA/NBA-werkgroep Controleprotocollen is een voorbeeld-werkprogramma gepubliceerd voor de beoordeling Datakwaliteit op basis van een rapport m.b.t. 'overeengekomen specifieke werkzaamheden' in het kader van de Wet toekomst pensioenen.

Door de Werkgroep DigiD-assessments is een nieuwe versie (4.0) gepubliceerd van de Handreiking voor de assessmentronde 2023. Voor de DigiD- en ENSIA-auditors is in dat verband op 30 oktober 2023 een sessie georganiseerd waar de handreiking en de uitgangspunten voor de volgende assessmentronde zijn toegelicht.

Door de NOREA/NBA-werkgroep IT en Financial Audit is een bijdrage gepubliceerd over RPA in de jaarrekeningcontrole.

Consultatiereacties

Door de Taskforce ESG is een consultatiereactie voorbereid die door het bestuur is gezonden op de eerste set European Sustainability Reporting Standards. Naar aanleiding van een opmerking van Minister Kaag in de voortgangsrapportage van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector over 'de noodzaak tot verbreding van het aantal mensen dat duurzaamheidsverslaggeving kan beoordelen', heeft de NOREA aan het Ministerie kenbaar gemaakt dat ook de RE's deze rol kunnen vervullen.

Door de Europese Commissie is in 2023 een consultatie gehouden i.v.m. de evaluatie van ENISA en het EU-Cybersecurity Framework. In Nederland heeft de Online Trust Coalitie met de aangesloten organisaties, waaronder NOREA, ook gereageerd op deze consultatie. Daarnaast is door NOREA ook een zelfstandige reactie gezonden.

Ontwikkeling ledenaantal

In 2023 zijn in totaal 53 nieuwe leden ingeschreven, terwijl 68 leden zijn uitgeschreven en/of gemueterd waaronder 11 leden die zich als gepensioneerd lid hebben laten registreren.

Kwaliteitsonderzoek

In 2023 zijn 5 organisaties aangeschreven voor de uitvoering van een nieuw of herhaald onderzoek, terwijl daarnaast ook nog 5 onderzoeken n.a.v. aanschrijvingen uit voorgaande jaren zijn afgerond. Daarnaast is aan 7 organisaties of personen verzocht om een self-assessment in te vullen op basis waarvan het College Kwaliteitsonderzoek (CKO) in 2 gevallen eveneens tot een aanschrijving voor daadwerkelijk onderzoek heeft besloten. Zeven onderzoeken zijn afgerond in 2023, waarbij aan 3 organisaties een verbeterplan is opgelegd omdat het kwaliteitsstelsel of de implementatie daarvan niet voldeden aan het RKBN of de overige relevante richtlijnen.

Met IIA-Nederland heeft in 2023 intensief overleg plaatsgevonden omdat IIA in enkele opzichten is afgeweken van de uitgangspunten zoals vastgelegd in de oorspronkelijke accreditatie-overeenkomst, op grond waarvan IIA ook namens NOREA (en NBA) kwaliteitsonderzoeken uitvoerde:

- In plaats van de NOREA-uitgangspunten voor kwaliteitsbeheersing en assurance-opdrachten toetst IIA met ingang van 2023 tegen het International Professional Practice Framework (IPPF);
- De toetsingen worden in de meeste gevallen niet meer door IIA zelf uitgevoerd maar uitbesteed aan derde (commerciële) partijen, die eveneens niet meer aan de NOREA-normen toetsen.

Door IIA is in december besloten om de accreditatie-overeenkomsten met NOREA en NBA te beëindigen.

Naar aanleiding van de jaarafsluiting en het 'onder handen werk' over het kwaliteitsonderzoek resulteert dit in de volgende baten en lasten over 2023:

– (baten) gefactureerde onderzoeken: € 25.995, –
– (lasten) kosten kwaliteitsonderzoek: € 29.173, –

(Inclusief Beroepsaansprakelijkheidsverzekering CKO, onderzoekers en initiële en jaarlijkse kosten clientonline.nl)

Ledenvergaderingen

Op 8 juni en 7 december 2023 hebben de respectievelijk voor- en najaars ledenvergaderingen plaatsgevonden. In de ALV van 8 juni is de jaarrekening 2022 vastgesteld. In de december-ledenvergadering is ingestemd met de begroting en de voorgestelde contributieverhoging voor 2024. Ook is ingestemd met de herbenoeming van bestuurslid Jacco Jacobs en de benoeming van Antoine Lucassen als opvolger van bestuurslid Jeroen van Schajik. De rol van secretaris is van Jeroen overgenomen door bestuurslid Mirjam Pauw terwijl Manon van Rietschoten de rol van penningmeester heeft overgenomen van Alex van der Harst die –samen met secretaris Jeroen van Schajik is afgetreden. In de december-ledenvergadering is naar aanleiding van de consultatie van het herzieningsvoorstel in verband met het Reglement Kwaliteitsbeheersing besloten om deze herziening, in het kader van de IFAC-standaarden ISQM1 en 2, aan te houden tot de voorjaarsvergadering van 2024, zodat voldoende tijd is voor de implementatie en voorlichting m.b.t. de impact van dit herzieningsvoorstel.

Visitaties IT-auditopleidingen

Periodiek worden de door NOREA erkende IT-auditopleidingen beoordeeld om vast te stellen of het opleidingsprogramma voldoet aan de gemeenschappelijke eindtermen die door NOREA met de opleidingen zijn overeengekomen. Deze visitatieronde heeft in het voorjaar van 2023 plaatsgevonden. De Commissie van Toelating/Visitatiecommissie heeft als volgt geconcludeerd:

Alle opleidingen voldoen in voldoende mate aan de eisen (eindtermen) van NOREA;

Alle opleidingen besteden in voldoende mate aandacht aan de NOREA-beroepsregels en richtlijnen;

Op basis van de verstrekte informatie de toelating, de programmering en studiebelasting en de toetsingen aan de eisen voldoen.

Op grond van een positief advies van de Commissie van Toelating/Visitatiecommissie heeft het bestuur kunnen besluiten de erkenning voor een periode van 3 jaar te verlengen. Een volgende visitatieronde zal plaatsvinden in het voorjaar 2026. In de aanloop hiernaar zal aandacht worden besteed aan de herijking van het Beroepsprofiel en de eindtermen.

De erkende opleidingen zijn:

- Post-Master IT-Auditing & Advisory, Erasmus School of Accounting & Assurance, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Executive Master of IT-auditing, TIAS School for Business and Society, Tilburg University
- Postgraduate Opleiding IT Audit, Compliance & Advisory, Vrije Universiteit Amsterdam
- Executive Programme of Digital Auditing, Amsterdam Business School, Universiteit van Amsterdam

Raden, Commissies, Kennis- en werkgroepen

In 2023 waren de volgende Commissies, Kennis- en Werkgroepen actief:

- Raad voor Beroepsethiek
- College Kwaliteitsonderzoek
- Commissie Beroepsregels
- Commissie Communicatie, samengevoegd met de Redactiecommissie t.b.v. het Magazine op de nieuwe website
- Commissie Educatie
- Commissie van Toelating
- Kennisgroep Betalingsverkeer
- Kennisgroep Cybersecurity
- Kennisgroep ICT en Zorg
- Kennisgroep Privacy
- Kennisgroep Keteninformatiemanagement
- Werkgroep IT en Financial Audit
- Werkgroep DigiD-assessments
- Werkgroep ENSIA
- Kennisgroep Software Development
- Kennisgroep Robotic Process Automation
- Kennisgroep Innovatie
- Kennisgroep Algorithm & Assurance
- Werkgroep IT-Governance Reporting Initiative
- Taskforce EU-regelgeving
- Taskforce Quantum computing
- Taskforce Environmental Social Governance (ESG)
- Taskforce AUP datakwaliteit (i.s.m. NBA)

ISACA/NOREA Round Tables

De ISACA/NOREA Round tables hebben in 2023 eveneens plaatsgevonden (of als online 'Square Tables'):

- 25 januari: Autonomous Pentesting (Eindhoven)
- 8 februari: Risk Management
- 8 maart: Ransomware Attacks

- 5 april: Board & Cybersecurity
- 12 april: Stakeholders, Tools & Methods
- 10 mei: Privacy & Policy
- 28 juni: Information Security (Eindhoven)
- 13 september (Access Governance (Eindhoven))
- 1 november: Cybersecurity & Strategy

Samenstelling Bestuur per 31-12-2023

- mevr. I.J.M. Vettewinkel-Raymakers RE (voorzitter)
- drs. F.J. Heijman RE RA
- ing. J. Jacobs RE CRISC
- ing. B.A.M. de Jongh RE EMITA CISM CISSP
- drs. A.J.H.M. Lucassen RE CISA CISSP
- mevr. drs. M. Pauw RE (secretaris)
- mevr. M. van Rietschoten RE MSc RA (penningmeester)
- drs. M.M.J.M. Welters RE RA CRISC (vice-voorzitter)

Directie en bureaustaf per 31-12-2023

- drs. W.J.A. Olthof (directeur)
- mevr. drs. C.M. Maas (stafmedewerker educatie en commissies)
- mevr. A. Sultan (management-assistent)

2. BALANS

Balans per 31 december 2023
(na voorstel resultaatbestemming)

	2023	2023	2022	2022
	€	€	€	€
ACTIEF				
<i>Vlottende activa</i>				
Vorderingen				
1 Debiteuren	8.232		18.017	
2 Belastingen	33.690		1	
3 Overige vorderingen en overlopende activa	<u>11.560</u>		<u>1.205</u>	
		53.482		19.223
4 Liquide middelen		1.069.412		897.337
<i>Som der vlottende activa = Totaal</i>		<u>1.122.894</u>		<u>916.560</u>
PASSIEF				
Eigen Vermogen				
5 Algemene reserve (na resultaatverrekening)	961.437		789.705	
6 Bestemmingsreserve t.b.v. Lustrum 2027/2022	<u>20.000</u>		<u>10.000</u>	
		981.437		799.705
Kortlopende schulden				
7 Crediteuren	27.018		25.477	
8 Belastingen			734	
9 Overige schulden en overlopende passiva	<u>114.439</u>		<u>90.645</u>	
		141.457		116.856
Afronding				-1
Totaal		<u>1.122.894</u>		<u>916.560</u>

1

-

3. Staat van baten en lasten over het boekjaar 2023

		Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
<i>Baten</i>				
Contributies en entreegelden	1	862.479	863.500	794.424
Activiteiten: bijeenkomsten/cursussen	2	550	80.000	73.381
Activiteiten: publicaties	3	187	250	506
Overige baten	4	16.540	10.000	5.356
Kwaliteitsonderzoek	13	25.995	55.000	29.625
Som der baten		905.751	1.008.750	903.292

<i>Lasten</i>				
Bestuur en overige organen	5	17.398	30.000	9.593
Bureau- en bedrijfskosten	6	524.630	552.000	523.831
Activiteiten: bijeenkomsten/cursussen	7	20.626	80.000	101.366
Publicaties	8	-	-	18.589
PR kosten	9	140.669	208.550	80.362
Vaktechnische ontwikkeling	10	53.659	100.000	38.835
Bijdragen IFAC, ECP.nl etc.	11	10.116	10.000	9.309
Advieskosten	12	-	10.000	11.807
Kwaliteitsonderzoek	13	29.173	55.000	33.353
Overige lasten	14	-72.252	12.500	442
Som der lasten		724.019	1.058.050	827.487

Resultaat **181.732** **-49.300** **75.805**

<i>Resultaatbestemming:</i>				
Dotatie bestemmingsreserve Lustrum		10.000	10.000	10.000
Dotatie Algemene Reserve		171.732	-59.300	65.805
		181.732	-49.300	75.805

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Rechtsvorm en inschrijfnummer Kamer van Koophandel

De vereniging Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors is gevestigd te Hoofddorp en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40537540.

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in Euro's, tenzij anders vermeld. Het boekjaar betreft de periode van 1 januari tot en met 31 december. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, richtlijn C1.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Vlottende activa

De debiteuren en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voor eventuele oninbaarheid is een afzonderlijke afwaardering opgenomen. Overlopende activa betreffen vooruitbetaalde lasten en nog te ontvangen baten. Eventuele overige vorderingen betreffen vorderingen waarvan wordt verwacht dat deze binnen een jaar worden ontvangen.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden uitsluitend middelen opgenomen die ter vrije beschikking van de NOREA zijn.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden met een looptijd korter dan een jaar. Overlopende passiva betreffen nog te betalen lasten of vooruit ontvangen baten.

Financiële instrumenten

In de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Vrij besteedbaar vermogen

De algemene reserve wordt aangehouden als buffer om een eventuele volatiliteit in de resultaten op te kunnen vangen, waarmee het financieel bestaansrecht (continuïteit) wordt gewaarborgd en de doelstellingen van de vereniging verwezenlijkt kunnen worden.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2023

Balans

	2023 €	2023 €	2022 €	2022 €
1 Debiteuren	9.566		18.017	
Voorziening voor oninbaarheid	<u>-1.334</u>		<u>-</u>	
		8.232		18.017
Voorziening voor oninbaarheid.				
Stand 1 januari	-			
Afboekingen	-1.597		-440	
Dotatie/vrijval	<u>2.931</u>		<u>440</u>	
Stand per 31 december		1.334		-
4 Liquide middelen				
ABN AMRO bank NV saldo 31 december		1.069.412		897.337
5 Algemene Reserve				
Saldo begin boekjaar	789.705		723.900	
resultaatbestemming boekjaar	<u>171.732</u>		<u>65.805</u>	
Saldo einde boekjaar		961.437		789.705
6 Bestemmingsreserve Lustrum 2027 en 2022				
Saldo begin boekjaar	10.000		30.000	
resultaatbestemming boekjaar	10.000		10.000	
Vrijval lustrum 2022			<u>-30.000</u>	
Saldo einde boekjaar		20.000		10.000
9 Overige schuld overlopende passiva				
Apparaatskosten NBA		114.439		90.645
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen		nvt		nvt

Van het exploitatieresultaat wordt € 10.000, - toegevoegd aan de reservering voor het NOREA-lustrum dat wordt gevierd in 2027. Door het Bestuur is besloten om ter financiering van het terugkerende lustrumfeest deze jaarlijkse dotatie te doen.

6 Toelichting/Specificatie(s) bij baten en lasten.

1. CONTRIBUTIES EN ENTREEGELDEN

		Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
Aantal	RE leden	1.676	1.675	1.698
	Aspirant-leden*	228	225	237
	Geassocieerden	75	92	83
	Gepensioneerden	82	61	81
	Ereleden	4	4	4
	Inschrijvingen (RE's)	53	70	88
	Opzeggingen/mutaties (RE's)	68	50	56
Tarief	RE leden	485	485	440
	Aspirant-leden	140	140	130
	Geassocieerden	140	140	130
	Gepensioneerden	110	110	100
Contributie	RE leden	807.372	810.500	739.122
	Aspirant-leden	31.290	31.970	29.640
	Geassocieerden	10.500	11.700	10.790
	Gepensioneerden	9.020	4.000	7.600
	Entreegelden	4.297	5.330	7.272
Totaal contributies	862.479	863.500	794.424	

* de overgang van aspirant –leden naar RE's gedurende het jaar wordt zo nodig per halfjaar verrekend in het contributietarief.

In het NOREA-register staan ultimo 2023 1.676 RE-leden ingeschreven. In 2023 zijn 53 nieuwe leden ingeschreven, terwijl bij 68 leden zijn uitgeschreven en/of andere mutaties hebben plaatsgevonden. Er waren eind 2023 228 aspirant-leden, 75 geassocieerde leden, 82 gepensioneerde leden en 4 ereleden.

2/3 ACTIVITEITEN: opbrengst bijeenkomsten en verkoop publicaties

Er zijn in 2023 geen evenementen georganiseerd waarvoor deelnemersbijdragen in rekening zijn gebracht. Daarom zijn er slechts enkele incidentele boekingen (€ 550,-) en/of verkochte publicaties (€ 189,-) geregistreerd.

4. OVERIGE BATEN

De 'Overige baten' (€ 16.540, -) kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Rentebaten spaarrekening € 3.642, -
- Visitaties IT-auditopleidingen € 8.264, -
- Overige opbrengsten € 4.634, -

5. BESTUUR EN OVERIGE ORGANEN

Dit betreft vergaderkosten van bestuur, commissies en werkgroepen.

6. BUREAU- EN BEDRIJFSKOSTEN

Dit betreft de doorbelasting van de kosten van medewerkers en de verrichte diensten (kantoorruimte, administratie en webhosting) door de NBA, en ook porto-, bank-, incasso- en accountantskosten.

7. ACTIVITEITEN (bijeenkomsten)

Dit betreft de kosten voor de organisatie van symposia en Round-tables, de activiteiten van de Young Professionals, de bijdrage aan de gezamenlijke Round-tables van ISACA en NOREA en de Joop Bautz Award.

9. PR-kosten

Dit betreft de kosten voor de inhuur van de webmaster/contentmanager, de publiciteitscampagne via BNR, Advertorial FD, de kosten van de websites, nieuwe-ledenbijeenkomsten en eindejaarsattenties voor de actieve leden van commissies, kennisgroepen en taskforces.

10. VAKTECHNISCHE ONTWIKKELING

In 2023 is € 53.659, - uitgegeven aan projecten en de aan- of uitbesteding van werkzaamheden in verband met vaktechnische ontwikkeling en/of (eind)redactie van vaktechnische publicaties.

11. BIJDAGEN (LASTEN)

Dit betreft de contributiebijdrage van de NOREA over de lidmaatschappen van:

- International Federation of Accountants;
- Electronic Commerce Platform Nederland (ECP.nl).
- XBRL.nl.

13. KWALITEITSONDERZOEK

Naast de kosten van de onderzoekers (die worden doorbelast aan de onderzochte organisaties) zijn de abonnementskosten geboekt in verband met clientonline.nl, de beveiligde omgeving voor de uitwisseling van documenten in verband met het kwaliteitsonderzoek. Ook zijn er kosten in verband met de aansprakelijkheidverzekering ten behoeve van de activiteiten van College Kwaliteitsonderzoek (CKO) en de onderzoekers. De meerkosten van deze activiteiten worden gedekt uit de algemene middelen.

- Gefactureerde onderzoeken € 25.995, -
- Kosten kwaliteitsonderzoekers € 21.965, -

- Kosten aansprakelijkheidsverzekering € 4.621, -
- Kosten abonnement clientonline.nl € 2.587, -
- Totaal kosten kwaliteitsonderzoek € 29.173, -

14. Overige lasten

De Overige lasten resulteren in een negatieve post van -/- € 72.252, -. Dit wordt verklaart door een tweetal posten zijnde:

- Er is voor 2023 een dotatie dubieuze debiteuren opgenomen van € 2.931, -. (positief)
- Onder de overig lasten is eveneens een BTW correctie opgenomen. Dit betreft de zogenaamde Pro-rata regeling, zijnde een BTW aftrek van BTW belaste prestaties in relatie tot alle prestaties. NOREA heeft de Fiscus verzocht om in aanmerking te komen voor deze regeling. Dit is positief gehonoreerd en vanaf het boekjaar 2018 is in 2023 ontvangen aan Pro-rata correcties:

2018	€ 11.681, -
2019	€ 11.935, -
2020	€ 19.245, -
2021	€ 12.468, -
2022	€ 15.189, -
2023	<u>€ 4.665, -</u>
Totaal	€ 75.183, - (negatief)

De BTW correcties zijn onder de lasten verwerkt omdat deze suppleties in de voorgaande jaren in mindering zouden zijn gebracht op de exploitatielasten van de voorgaande jaren. Voor de komende jaren zal de BTW suppletie naar rato in de lasten worden gecorrigeerd.

Voor akkoord, namens het bestuur,

Amsterdam, 13 juni 2024

mevr. I.J.M. Vettewinkel-Raymakers RE (Voorzitter)	
drs. F.J. Heijman RE RA	
Ing. J. Jacobs RE CRISC	
Ing. B.A.M. de Jongh RE CISM CISSP EMITA	
drs. A.J.H.M. Lucassen RE CISA CISSP	
mevr. drs. M.R. Pauw RE (secretaris)	
Mevr. M. van Rietschoten RE MSc. RA (penningmeester)	
drs. M.M.J.M. Welters RE RA CRISC (vice- voorzitter)	

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de algemene ledenvergadering van Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 “Kleine Organisaties zonder winststreven”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de verenigingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 13 juni 2024
Flynth Audit B.V.

A.J. Bast – den Hollander RA